

רקע: בני משפחה המטפלים בקרוביהם עם מחלת נפש קשה ונמצאים בתהליכי **הסתגלות** בהגירה, סובלים מריבוי מצבי דחק וממיעוט המשאבים המצויים בידם. אף על פי שישאל היא מדינת הגירה, טרם נערך בה מחקר העוסק במהגרים המטפלים בבן משפחה עם מחלת נפש קשה.

מטרת המחקר: מחקר איכותני זה מתמקד בקבוצת מהגרים מברית המועצות לשעבר, ובוחן כיצד הם מתמודדים עם מחלת נפש קשה של בן משפחה על רקע ההגירה לישראל.

שיטת המחקר: נערכו ראיונות עומק מובנים למחצה עם 32 מהגרים מטפלים בלתי פורמליים (immigrant caregivers) מברית המועצות לשעבר. הראיונות נותחו לפי ניתוח תוכן קטגוריאלי.

הממצאים: ממצאי המחקר העלו את המשאבים המסייעים למהגרים מטפלים בתהליכי התמודדותם: (1) משאבים אישיים – אופטימיות ואמונה דתית; (2) משאבים משפחתיים – תחושת מחויבות ותמיכה משפחתית; (3) משאבים חברתיים-תרבותיים – מקום העבודה וצריכה של תרבות פנאי; (4) ומשאבים מערכתיים – השתתפות בהתערבויות מותאמות תרבות במרכזי ייעוץ למשפחות. הממצאים מלמדים ששימוש במשאבים אלו הקל על תחושת הנטל של מהגרים מטפלים, שיפר את התמודדותם ברמה אישית ומשפחתית וסייע בפיתוח תחושת עמידות.

מסקנות והשלכות לפרקטיקה ולמדיניות: מהגרים המטפלים בבן משפחה עם מחלת נפש קשה עם תחושת מחסור במשאבים אישיים, משפחתיים וחברתיים וקשיי הסתגלות מתמשכים בישראל זקוקים למרבית העזרה מהמערכת. על אנשי מקצוע להכיר במאפיינים התרבותיים וההקשריים של מהגרים מטפלים ולסייע באיתור, הנגשה ומיצוי המשאבים החיוניים להם.

מילות מפתח: משפחות; מהגרים מטפלים; עולי ברית המועצות לשעבר; מחלת נפש קשה; משאבי התמודדות; מחקר איכותני